

CARMINA BURANA

ORFF

NORDISK STUDENTERSANGERSTÆVNE 1996

Danmark

Muko, København

Odense Universitets
Storekor

Panum-koret, København

Studenter-Sangforeningen
København

Unge Akademikeres Kor,
København

Ålborg Akademiske
mandskor, "Soto Voces"

Estland

Mixed Choir "Noorus",
Tallinn

Tallinna Technikaülikooli
Akadeemiline Naiskoor

Tallinna Technikaülikooli
Akadeemiline Meeskoor

Tartu University
Academic Female Choir

Litauen

Students' Mixed Choir
of Klaipėda University
Art Department

Finland

Akademiska Sång-
foreningen, Helsingfors

Akademiska Damkören
Lyran, Helsingfors

Brahe Djäknar, Åbo

Cassiopeia, Oulu

Florakören vid
Åbo Akademi

Kauppokorkeakoulun
Ylioppilaskunnan,
Naislaulajat
Helsingfors

Lappeenrannan
Teekkarilaulajat,
Lappenrante

Studenterkören
Pedavoces, Vasa

Turun Yliopiston
Ylioppilaskunnan
Kuoro ry, Turku

Norge

Kvindelige Studenters
Sangforening, Oslo

Den Norske
Studentersangforening,
Oslo

Stavanger Student-
sangforening

Studentersangforeningen
i Bergen

Trondhjems Kvinnelige
Studentersangforening

Trondhjems Student-
sangforening

Sverige

Chalmers Sångkör,
Göteborg

Choros Lin, Linköping

Linköpings Student-
sångarförening
Lihkören

Södermanland Nerikes
Nationkör, Uppsala

Richard Wagner:
Gæsternes indtog
på Wartburg

Edvard Grieg:
Sangerhilsen

Carl Orff:
Carmina Burana

De nordiske og bal-
tiske akademiske kor

Medlemmer af
Københavns
Drengekor

Sjællands
Symfoniorkester

Dirigent:
Tamás Vetö

Solister:

Anne Margrethe
Dahl

Gert Henning-
Jensen

Guido Paëvatalu

Velkommen til Carmina Burana i Brøndby Hallen.

Det er Brøndby Kommune en glæde at byde såvel tilhørerne som deltagerne i Nordisk Studentersangerstævne 1996 velkommen til Brøndby.

Koncerten er det første større arrangement i kulturbyåret i Brøndby kommune. Brøndby Hallen danner hermed rammen om et af de væsentlige arrangementer i Kulturbyåret i Københavns Amt.

Jeg tror tilhørerne kan glæde sig til en oplevelse uden sidestykke. Netop Carmina Burana, et hovedværk i den nyere tids musik, - hvor teksten er skrevet af omrejsende studenter og handler om livets mangfoldighed - forbinde Kulturbyårets forårssæson, hvor temaet er København og Norden med sommersæsonens tema Danmark i Europa.

Jeg ønsker stævnets deltagere velkommen til Europas kulturhovedstad og Brøndby til begivenhedsrige dage, som kan være med til at udbygge de kulturelle bånd i Norden og mel-

lem Norden og Baltikum.

Og til publikum - velkommen og god fornøjelse.

Kjeld Rasmussen
Borgmester

Hendes Majestæt Dronning Margrethe
Nordisk Studentersangerstævnes protektor

Foto: Rigmor Mydtskov

Arrangeret af
Studerter-Sangforeningen
København, stiftet 1839

Carl Orff og Carmina Burana

Det er en stor tribune, der er bygget op i Brøndby Hallen - vel den største i hallens historie - til opførelsen af Carl Orff's kor- og orkesterværk, Carmina Burana, som 1400 studentersangere fra Norden og de baltiske lande fremfører her i aften i Brøndby Hallen.

Og forberedelserne til Nordisk Studentersangerstævne 1996, hvis protektor er Dronning Margrethe, har taget flere år. Stævnet, hvis arrangement er Studenter - Sangforeningen i København, er et af hovedindslagene i aktiviteterne i Europæisk Kulturbry København 96 og rummer foruden koncerten i aften en række kirkekoncerter og almene koncerter i København, på Frederiksberg, og i Hellerup, Søllerød og Hørsholm.

I lang tid har de over 30 kor fra de skandinaviske

og baltiske lande hver for sig prøvet ihærdigt på Carmina Burana. Og opførelsen af værket her i Brøndby Hallen er kulminationen på dette arbejde. På tribunen vil man foruden de 1400 studentersangere se Sjællands Symfoniorkester, Københavns Drengekor samt tre topsolister, sopranen Anne Margrethe Dahl, tenoren Gert Henning - Jensen og barytonen Guido Paëvatalu. Hele koncerten ledes af Tamás Vetô, en af Danmarks få internationalt efterspurgte dirigenter.

Alt hvad mennesker oplever i livet

Hvad Carmina Burana egentlig er - ja, det kan her i programmet læses i forordet til gendigtningen af disse gamle sange fra Bayern, som inspirerede Carl Orff så voldsomt, at han kastede sig ud i at komponere det i 1930-erne meget moderne, rytmiske kor- og orkesterværk.

Engang forsøgte han at give en slags forklaring på dette arbejde og på sin livsholdning iøvrigt:

- Jeg er en gammel kineser!

Og det er - som også skrevet i forordet til den danske gendigtning - en kendsgerning, at hans kone nr. 3, Luise Riser offentligt erklærede, at hvis Orff ikke havde været så stort et menneske, ville han ganske sikkert være blevet forrykt. Han var, sagde hun, kreativ og storslået, men i hans værker - ja, der var også vanvid.

Vanvid - jovist, også vildskab. Ligesom den store færøske, men dansk skrivende digter, William Heinesen, drømte Carl Orff - også ifølge en udtalelse af hans kone - om hekse og andre "marer", som han frygtede. Han vågnede og skreg!

Det gør Carl Orff også i

Carmina Burana. Her foregår alt. Hed elskov og lykke, fortvivlelse og død, fuldskab, så det forslår, madlyst uden hæmminger, fanatisk religiøs hengivelse - alt, hvad mennesker kan opleve i livet, ligger i disse sange. Og Orff's musik giver mening i og forståelse af hver linie i Carmina Burana.

Om den danske gengivelse af teksten til Carmina Burana

Et umiddelbart og højst uvidenskabeligt første-håndsindtryk

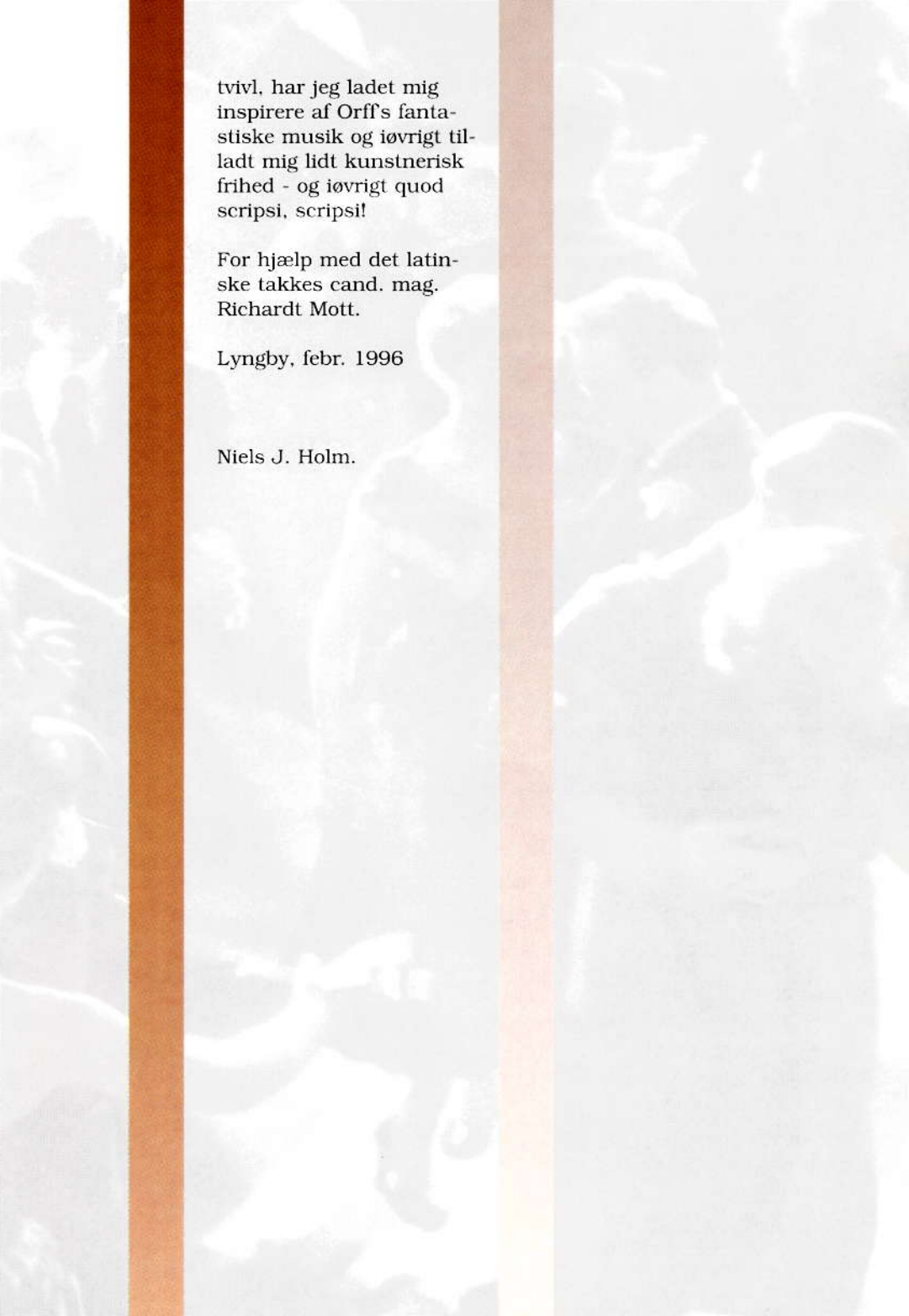
Teksten eller rettere teksterne til Carmina Burana er skrevet på en blanding af middelalderlatin, middelaldertysk og -fransk. Forfatterne menes at være bortløbne studenter og - hvem ved - gejstlige, som øjensynligt prøvede at sætte lidt kulør på den strenge klosterdisciplin - eller som måske helt havde forladt den!. Datiden havde ikke opfundet SU, så vore studenter formodes at have klaret sig som cabaret-sangere eller ved at synge for dørene.

Spørgsmålet er, om den forklaring er tilstrækkelig? For hvem er viserne skrevet FOR? Man må da gå ud fra, at tilhørerne har kunnet forstå, hvad der blev sunget. Men hvem kunne latin i middelalderen? Gejstigheden først og fremmest! Er det tilfældigt, at der stadig i daglig tale lever et begreb som "fuld som en pave" og at en bestemt type tagsten stadig hedder "Munke" og "Nonner"? Der har måske ikke været så kedeligt i alle klostre endda! Terningspil, foråret og hvad deraf følger samt livet på kroen er

i hvert fald de her foretrukne emner.

Ved en gennemgang af teksterne bemærker man, at de er meget forskellige i stil og sproglig strukturs. Latin har aldrig været noget enkelt sprog med sin til tider nærmest labyrintiske grammatik. Forfatterne til Carmina har ikke alle været særligt stive i lærdommen og nogle af teksterne er da også skrevet som kunne Erasmus Montanus være forfatteren. Det har altid været åbent for fortolkning - det har jeg også gjort her.

Der findes adskillige oversættelser eller gendigtninger - også til dansk - som har forsøgt at holde sig til det rytmiske i originalteksten og dermed til Carl Orff's musik, samtidigt med at de har villet give indholdet. Dette kompromis er efter min mening ikke altid lykkes lige godt. I den nærværende gengivelse har indhold hele tiden haft forrang for form. Det synes mig, at et friere og mere samtidigt udtryk og ordvalg vil give teksten noget af den friskhed og umiddelbarhed, som faktisk findes i de gamle viser, tilbage. Visen om den stegte svane kan man stadig grine af! Fortolkningerne kan man muligvis være uenig i, men hvor jeg har været i

tvivl, har jeg ladet mig
inspirere af Orff's fanta-
stiske musik og iøvrigt til-
ladt mig lidt kunstnerisk
frihed - og iøvrigt quod
scripsi, scripsi!

For hjælp med det latin-
ske takkes cand. mag.
Richardt Mott.

Lyngby, febr. 1996

Niels J. Holm.

Studenter - Sangforeningen

I 1996 har foreningen tre æresmedlemmer, Hendes Majestæt Dronning Ingrid, Hendes Majestæt Dronning Margrethe og Hans Kongelige Højhed Prins Henrik.

I over 150 år har foreningen ved koncerter og medvirkninger i Danmark og i udlandet præsenteret dansk musik af vore fremmeste komponister - for blot at nævne nogle få: Kuhlau, Weyse, Heise, Gade, Lange Müller, Carl Nielsen, Poul Schierbeck, Knud Jeppesen, Finn Høffding, Knudåge Riisager, Vagn Holmboe, Bernhard Lewkowitch, Leif Kayser, Jan Maegaard, Erik Nordby, Per Nørgaard, Ib Nørholm og Niels Viggo Bentzon. Rækken af navne kan ikke stå på denne side i programmet...

Desuden store folk fra udlandet - Bach og Mozart, Grieg, Sibelius og Bergman, Poulenc og Britten og mange flere.

Studenter - Sangforeningen og Københavns Universitet har i 125 år haft et nært samarbejde. Studentersangerne har sunget ved Universitetets årsfester og andre højtideligheder, og Studenter - Sangforeningens besty-

relser har igennem denne lange årrække følt, at også Universitetet værdsatte denne forbindelse højt.

Mange af Studenter - Sangforeningens dirigenter fortjener at blive husket for den store indsats, de har ydet til gavn for korets musikalske kvalitet og det kammeratlige arbejdsforhold, der altid har karakteriseret samarbejdet mellem korets ledere og dets medlemmer. Lad os blandt disse dirigenter nævne: J.P.E. Hartmann, Peter Heise, Johan Hye-Knudsen, John Frandsen, Eifred Eckart-Hansen, Tamás Vető og Niels Muus. Studenter-sangernes nuværende chefdirigent er Jørgen Fuglebæk.

Nordisk Studentersangerstævne 1996 er arrangeret af Studenter-Sangforeningen, der hermed bygger videre på en tradition om tilbagevendende studentersanger-møder. Det begyndte allerede i 1843, hvor danske studentersangere deltog i et stort nordisk studentermøde i Uppsala, Og sidenhen har der været talrige akademiske sangerstævner i København, Oslo, Trondhjem, Bergen, Åbo, Stockholm, Uppsala, Helsinki og andre universitetsbyer i de nordiske lande. Og i år slår Norden altså bro over Østersøen til de baltiske lande.

En tak til

Københavns Kulturby
Fond 96

Brøndby Kommune
Københavns Amt

Frederiksberg Kommune
Københavns Kommune
Sjællands Symfoni-
orkester

Avedørelejren

Brøndby Hallen

Corrit Fonden

Danmusik

Den Danske Bank

Dir. J.P.Lund og hustru
Vilhelmine Bugge's Legat

Elisabeth Kongstads
Legat

Hovedstadens Trafik-
selskab

Motorola

Nykredit

P.E. Ehrhardt A/S

Sleep-in Heaven

Sjællandske Trænregi-
ment

Særlig tak for støtte til de
baltiske kors deltagelse:

Brønshøj Rotary Klub

Dansk Rotary's Hjelpe-
arbejde

Direktør K. Steinmanns
Fond

